

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 21 listopada 2025 roku

Sprawa: Interpelacja nr 13130 poseł Rafał Komarewicz w sprawie
możliwości przyznania jednostkom samorządu terytorialnego
udziału w dochodach z podatku VAT
Znak sprawy: ST1.054.25.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na interpelację nr 13130 złożoną przez Pana posła Rafała Komarewicza w sprawie możliwości przyznania jednostkom samorządu terytorialnego (dalej: JST) udziału w dochodach z podatku VAT proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹ wprowadzony został nowy system finansowania jednostek samorządu terytorialnego (JST), którego celem jest wzmocnienie i ustabilizowanie finansów JST poprzez zwiększenie dochodów własnych, oparcie zasilania finansowania samorządów na dochodach własnych wynikających z lokalnej bazy podatkowej oraz obiektywne i algorytmiczne naliczanie środków finansowych dla każdej JST. Wprowadzona reforma w znacznym stopniu zmieniła strukturę dochodów JST, zwiększając dochody samorządów z tytułu udziału w podatkach dochodowych PIT i CIT. Dodatkowo przyznany został JST również udział w dochodach z opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

W wyniku wprowadzenia reformy, dochody JST w roku 2025 wzrosły o prawie 25 mld zł w stosunku do poprzedniego systemu.

Z danych ze sprawozdań budżetowych za III kwartały 2025 r.², złożonych przez jednostki samorządu terytorialnego wynika, iż :

- budżety JST zamknęły się zbiorczo z nadwyżką w kwocie 42,7 mld zł, przy planowanym deficycie w wysokości 39,2 mld zł,

---

¹ Dz. U. poz. 1572 i 1717.

² Wg stanu bazy na 6.11.2025r.

- wykonane dochody bieżące były wyższe niż wykonane wydatki bieżące o blisko 60 mld zł , przy planowanej nadwyżce w wysokości 16,4 mld zł.

Wyniki wykonania budżetów JST po III kw. 2025 r. wskazują na poprawę sytuacji finansowej samorządów, która przede wszystkim jest efektem działania reformy wprowadzonej nową ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W odniesieniu do kwestii dopuszczalności oraz skutków wprowadzenia udziału gmin w dochodach z VAT warto zauważyć, iż stworzenie systemu dystrybucji podatku VAT – np. na kształt dystrybucji podatków dochodowych – byłoby niezwykle trudne. Należy bowiem mieć na uwadze, że podatek VAT jest podatkiem pośrednim, którego ciężar ekonomiczny ponosi zawsze ostateczny konsument. Dla przedsiębiorców podatek ten co do zasady ma być neutralny. Realizację neutralności tego podatku dla podatników zapewnia konstrukcja przewidująca prawo do odliczenia podatku naliczonego na poprzednich etapach obrotu. W system VAT wpisane są również mechanizmy zwolnień od podatku, a także szeroki katalog stawek preferencyjnych (w tym stawki 0%). Należy także zauważyć, że podatnicy nie mają obowiązku wykazywania w prowadzonych na potrzeby VAT ewidencjach miejsca dokonania danej transakcji. Rozliczenie tego podatku obejmuje wszystkie transakcje podatnika wykonane w danym okresie rozliczeniowym (miesiąc lub kwartał) i dokonywane jest, co do zasady, w urzędzie skarbowym właściwym ze względu na miejsce siedziby prowadzonej działalności gospodarczej lub miejsce zamieszkania podatnika. Działalność podatnika (dokonywane przez niego transakcje) może być prowadzona np. na terenie całego kraju (przykładem mogą być sklepy sieci handlowych).

Ponadto, przyznanie samorządom udziału w VAT mogłoby doprowadzić do większego rozwarstwienia dochodowego między jednostkami. Trzeba także zauważyć, że podatek VAT, jest podatny na zmiany koniunktury.

Odnosząc się do kwestii skutków budżetowych jakie powstałyby przy założeniu wprowadzenia udziału jednostek samorządu terytorialnego na poziomie 3% całkowitych dochodów z podatku VAT, to w warunkach roku 2024 wyniosłyby one 8 630 501,07 tys. zł³.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania oraz fakt, że w roku bieżącym wprowadzono nowe przepisy dotyczące dochodów jednostek samorządu terytorialnego - nie są planowane zmiany dotyczące udziału w VAT dla jednostek samorządu terytorialnego.

Poza tym, wszelkie zmiany w systemie finansowania samorządów, w szczególności przyznanie JST nowego źródła dochodów własnych, powinny być konsekwencją zmian zakresu zadań i kompetencji JST. Obecny katalog ich dochodów, określony w ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, przypisany do poszczególnych kategorii JST jest ściśle związany z charakterem i zakresem zadań realizowanych przez te jednostki - nie przewiduje się wprowadzenia udziału jednostek samorządu terytorialnego w dochodach z podatku VAT.

---

³ Dochodach z podatku VAT w oparciu o wykonanie budżetu za 2024 r – wynoszą 287 683 368,91 tys. zł

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Hanna Majszyk
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów